

DE ONTWIKKELING VAN KITTEN TOT KAT

(Door Joke van der Sluis)

Zo, dat waren me de uren wel!

Ik hoop dat alles goed is met moeder en kinderen.

Als het goed is heeft u nu twee tot drie weken min of meer rust, daarna wordt het in hink-stap-sprong door het huis bewegen om te voorkomen dat de kittens onder uw voet terechtkomen.

Hoe gaan die eerste weken nu en waar let je dan op en hoe gaat het verder. Hopelijk zal dit hoofdstuk u een paar vingerwijzingen kunnen geven.

De eerste levensweek van het kitten is natuurlijk erg spannend. Groeit het goed? Zorgt moederpoes goed voor haar kroost? Zullen ze het allemaal redden? U houdt natuurlijk de kleintjes goed in de gaten. Drinken ze allemaal goed, piepen ze veel, zijn ze levendig, komen ze elke dag aan?

Die eerste week is het kitten nog bijzonder kwetsbaar. Het is doof en blind en kan alleen op zijn neusje afgaan. U bent dan ook voorzichtig met benaderen en oppakken. Indien nodig voert u bij. Doe dit alleen als het beslist nodig is, want als u er eenmaal aan bent begonnen zult u het ook af moeten maken en het is een zware taak die dag en nacht doorgaat.

Er is (via de dierenarts) katten colostrum te koop. Bij een commerciële firma is ook nutridrops en Benebac te koop. Ik gebruik de eerste drie weken zelf altijd KMR (ook via dierenarts). Het schema is (als moederpoes het helemaal af laat weten) elke twee uur een flesje, DAG EN NACHT. Als je de nachtvoedingen over wilt slaan, zul je goed op de kittens moeten letten, of zij dit wel aankunnen. Als ik een kitten zo vaak moet bijvoeren geef ik zeker de eerste twee weken een klein beetje druivensuiker voor dieren door de flesvoeding. Dit geeft vaak net een beetje extra energie om het toch bij moeder te blijven proberen en om uit het flesje te kunnen drinken.

Vanaf de tweede week kan dat terug gebracht worden tot elke drie uur en vanaf de vierde week elke 4 uur. Daarna kan het kitten aan vast voedsel gaan wennen en zullen er nog slechts een aantal flesjes te geven zijn. Als u aan flesvoedingen begint, is het een handig idee om bijvoorbeeld via de vereniging om mentale bijstand van een fokker met ervaring te vragen. U zult merken dat u dit nodig heeft.

Als de moederpoes is overleden of niet goed voor haar kittens zorgt, is het heel belangrijk is om voor en na elke voeding het onderbuikje en genitaliën te masseren met een warm vochtig watje. Je strijkt met het watje vanaf de navel richting staart. Dit bevordert de afscheiding van urine en poep. Het kleintje kan dit niet zelf en normaal helpt de moederpoes het door het te likken in die contreien, nu is het van levensbelang dat u dit doet. Blijkt op een bepaald moment toch dat het kleintje verstopt zit, raadpleeg dan direct de dierenarts. Ook als het kleintje diaree heeft, moet u niet te lang wachten met het raadplegen van de dierenarts omdat zo'n kleintje snel uitdroogt.

Tussen de 6de en 14de levensdag gaan de oogjes open. Dat kan in één dag gebeuren, maar het kan ook drie dagen duren. Is het oogje wat vuil, maak dit dan heel voorzichtig schoon met een watje dat is vochtig gemaakt met gekookt en afgekoeld water. Helpt dit niet, dus blijft het oogje vuil afgeven en blijft het derde ooglid nog wat zichtbaar terwijl het oogje zelf goed open is, dan moet u de dierenarts waarschuwen. Waarschijnlijk heeft het een oogontsteking. Dit is met een speciaal zalfje heel goed te behandelen, maar als u er niets aan doet kan dit leiden tot blijvende blindheid!

Deze eerste week kunnen ze nog niet lopen of kruipen, ze verplaatsen zich door wriemelende

bewegingen met het lijfje en zwembewegingen van met name de voorpootjes en dat gaat ook goed. Vanaf de tweede week en zeker als de oogjes open zijn, worden de bewegingen wat doelgerichter en lijkt het al op buik-schuivend-kruipen. Vanaf de derde week gaan ze zich oprichten en lopen, eerst nog heel wankel, maar alle begin is moeilijk. Nadat de doos is verkend is de buitenwereld aan de beurt.

Tot ongeveer drie weken heeft het kitten alleen contact met u gehad en of een gezinslid. Tijd voor kraambezoek! Zeker als het kraambezoek uit mensen bestaat die contact hebben met andere katten, laat ze dan schoenen uittrekken en hun handen wassen vóór ze bij de kittens komen. Er kunnen verschillende ziekten worden overgebracht en het kitten is nog steeds kwetsbaar.

Nu volgt de onderzoek fase van het kitten. Het gaat leren wat wel en niet mag, een aantal regels van moeder en de eigenaar (deze kunnen natuurlijk verschillend zijn) en hoe de kattenwereld er in zijn algemeen uitziet.

Als u nu niet met de kittens gaat spelen, ze geen bewegingsvrijheid geeft, ze apart houdt van de dagelijkse gang van zaken, kweekt u angstige onzelfstandige en onzekere katten, die van elk geluid en nieuwe ervaring terug schrikken.

Als u ze daarentegen veel aandacht geeft, de radio of tv aanzet waar ze bij zijn, het bezoek ontvangt en stofzuigt zullen ze zich ontwikkelen tot sociale wezens die niet van alles en nog wat terugschrikken. Het is rond deze tijd heel handig als u uw huis eens doorloopt met de ogen van een kitten. Gordijnen zijn enig om in te klimmen maar de val kan wel erg diep zijn en dus gevaarlijk voor het kleintje, Ook het tafelkleed leent zich heel goed om op de tafel te kunnen komen, helaas kun je wel van alles op je kop krijgen denk maar eens aan hete koffie of thee. Toch niet zo'n goed idee dus. Een prachtige vaas met bloemen beweegt zo leuk, als je aan de bladeren trekt maar ook die kan omvallen en geeft dan aardig wat troep. Bij mij staan de koelkast en de wasmachine onder een werkblad in de keuken. De zijkanten stop ik altijd dicht met stevig karton zodat de kleintjes met geen mogelijkheid achter en onder deze apparaten kunnen. Voor ik de wasmachine en de vaatwasser vul en dichtdoe, controleer ik altijd of ze 'kittenvrij' zijn. Je moet er niet aan denken dat je dit niet doet en een kitten kwijt bent. Loop eens door het huis en tracht zonder de boel grondig te verbouwen er een kind- c.q. kittenvriendelijke wereld van te maken.

Vanaf de vierde week is de kattenkooi wel erg makkelijk. De kleintjes gaan steeds vaker uit de doos en gaan steeds verder bij de doos vandaan. U zult moeten opletten waar u uw voeten neerzet ze lopen overal. U kunt ze bij grote klussen of als u even weg moet in de kooi doen. Zet wat eten in de kooi en doe de kleintjes met moeder er veilig in. Dit is ook de week dat moederpoes de kittens zal leren dat de bak natuurlijk een uitstekend verstop- plekje is als je aan het spelen bent met de andere nestgenoten of andere katten in huis. Maar ook waar de kattenbak eigenlijk voor bedoeld is en dat het grit niet om op te eten is maar om over je uitwerpselen te gooien.

U zult deze week uw handen vol hebben om steeds weer die ene domoor zijn bekje gritvrij te maken en alle eruit gegooide grit weer op te ruimen. Ook zal het wel voorkomen dat het kitten prima weet waar de bak voor dient, maar dat in het vuur van het spel net als bij mensen peuters, de bak wel eens niet gehaald wordt en er een 'ongelukje' gebeurt. Het is grappig om te zien hoe ze dan met een (on)schuldig gezicht niets gaan zitten doen op de bak omdat het er al lang naast ligt.

Met ongeveer 4 weken kunt u ook beginnen vast voedsel aan te bieden. Eerst wat Nutrix met koffiemelk of slagroom en water, daarna steeds meer zacht katten blikvoer erdoor tot alleen het blikvoer overblijft. Kittenbrokjes zijn ook belangrijk omdat ze hun melktandjes moeten gaan gebruiken. Vers water moet ook voor de kleintjes. In eerste instantie zullen ze erg nieuwsgierig zijn naar het voer en er een regelrecht zootje van maken,

Na de eerste week en tussen ongeveer de derde en vierde week, kan het gebeuren dat het gewicht van het kitten wat gaan schommelen. Het kan wat minder aankomen dan normaal. Dit komt omdat na ongeveer een week het kitten wat anders met zijn voeding kan omgaan, dit is te vergelijken met een mensen baby die na ongeveer zes weken ook een ander voedingsschema aan gaat houden. Vanaf ongeveer 2/3 weken kunnen de tandjes doorkomen en dat vinden ze vaak niet zo prettig. Er is niets aan de hand, zolang het kitten maar niet afvalt. Na een paar dagen is het evenwicht meestal weer hersteld. Ook in dit geval is het zelfs voor de meest ervaren fokker vaak prettig om te kunnen overleggen met een andere fokker. Houdt dus contact met elkaar.

Tussen de 6de en 9de week, en in de 12de week is het tijd voor de entingen. Mijn dierenarts geeft ze altijd een cocktail van nummer 11, 12. Dit zijn 11 Kattenziekte (levend verzwakt), 12 niesziekte (injectie). Over het feit dat je 11 of 10 en chlamydia moet kiezen bij de eerste entingen zijn de meningen wat verdeelt, overleg zelf met je dierenarts en trek je eigen plan. Als je in de 6de tot 9de week de eerste enting geeft, moet deze na 4 weken worden herhaald. Pas over een jaar hoeft de nieuwe eigenaar weer met het katje terug voor een nieuwe enting. Als je heel erg zeker weet dat je geen lijders of dragers van niesziekte in je cattery hebt (gehad) of bezoek hebt gehad die dit risico met zich draagt, kun je volstaan met een enting in de 11 week.

Vanaf ongeveer 6 weken, zijn de kittens redelijk zelfstandig (eten en kattenbakbezoek). Mijn advies is dan ook GENIET! Ze zijn binnen no-time zo groot dat ze naar de nieuw eigenaar gaan.

Het spelen en knuffelen is een onontbeerlijk onderdeel van de opvoeding van uw kittens tot mensvriendelijk, ontspannen en zelfverzekerde huisgenoten. Als u ze in deze eerste periode al went aan borstelen, nagelknippen en schoonmaken van ogen, oren en neus, heeft u daar als ze groot zijn veel gemak van. Ze zijn er dan al aan gewend en zullen zich rustig laten behandelen. Dit geldt ook voor het vervoer in een kattenreismand. Als ze regelmatig in de reismand en in de auto zijn geweest, kunt u ze later overal mee naar toe nemen. Oefen ook af toe met ze dat ze op de keurtafel van een tentoonstelling zijn. Ze raken dan gewend aan het feit dat ze op bepaalde manieren worden vastgehouden en neergezet. Voor langharig katten geldt dat u ze nu al kan laten wennen aan het feit dat ze later 'uitgeschud' zullen worden. Maar doe dit wel met mate, het blijven kleine levende wezentjes met heel veel gevoel, ook in hun hartje. Het gebruik van hulpmiddelen, zoals verdovende oogdruppels etc. is uit den boze en bovendien verboden bij de NKU-SARA shows.

Spelend leren. Leren jagen, leren vechten, leren wat de gedragsregels van de verschillende katten zijn. Met je broer of zus kun je schijngevechten aangaan, maar die bejaarde opa dient met respect behandeld te worden. Jezelf groot maken en met stijve poten zijsprongen maken kan zeer indrukwekkend zijn. Moeders staart die ze niet voor niets beweegt is een razend gevaarlijke vijand die bestreden moet worden. Het is nu allemaal spel maar wel met een serieuze ondertoon. Ze zullen het later allemaal nodig hebben om hun plekje in de groep te verdienen en een gelukkige kat te kunnen worden. Door te spelen met elkaar en met u worden

het sociale wezens, die elkaar ook jong houden. Komen ze bij een nieuwe eigenaar die alleen is, geen andere katten heeft, dan zal die dat allemaal zelf moeten opbrengen. Sommige raskatten (ik zie het bij mijn eigen Devon-rexen) kunnen niet goed zonder soortgenoten. Geef de nieuwe eigenaar hier informatie over. Laten ze eventueel nog een katje erbij nemen en/of lid worden van een vereniging. Houdt in ieder geval nog contact met ze en vraag om terugplaatsing van uw kitten als het onverhoopt niet mocht lukken bij de nieuwe eigenaar.

Tussen de vijf en negen maanden komt het kitten in de puberteit en u weet vast wel dat dit betekent dat oude grenzen opnieuw verkend kunnen worden. Rond de 4de á 5de maand verliezen de meeste ook hun melkgebit en krijgen hier heuse grote katten tanden voor in plaats. Misschien heeft u geluk en vindt u zo'n uitgevallen melktandje, leuk om te bewaren en later met hun uiteindelijke gebit te vergelijken.

Vanaf ongeveer tien maanden (kan ook later zijn) is uw kitten volwassen. Tussen negen maanden en twaalf maanden zijn de meeste geslachtsrijp, hoewel je altijd uitzonderingen hebt die dit al eerder zijn. De kater moet u in de gaten houden omdat hij veel sneller dan u denkt de in huis rondlopende krolse poezen kan dekken en het is misschien niet de combinatie die u in gedachten had. De kater kan ook katertrekjes gaan ontwikkelen en gaan sproeien. Het beste tijdstip om de kater eventueel te laten castreren bestaat niet. De een zegt rond zes maanden of nog eerder, de ander zegt zo laat mogelijk zodat hij door zijn hormonen in staat is geheel uit te groeien. U zult dus zelf uw gezonde verstand moeten gebruiken en in discussie gaan met uw eigen dierenarts.

De meeste poezen kunnen vanaf 8 maanden krols worden. Let op de meeste verenigingen hebben de regel dat de poes niet voor haar 10de maand gedekt mag worden. In uitzonderlijke gevallen is het mogelijk om dispensatie bij uw fok vereniging te krijgen. Voor het poesje zelf is dit om gezondheidsredenen niet aan te raden. Statutair mag een fokpoes drie maal in de 24 maanden een nest krijgen. Of zoveel nesten de schoonheid en gezondheid van de poes bevorderen laat ik aan u over.